

Motion till riksdagen 2009/10:C260

av **Helene Petersson i Stockaryd m.fl. (s)**

Barns rätt till hjälp

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om barns rätt till hjälp och en förälders självständiga beslutanderätt vid gemensam vårdnad.

Motivering

Barn kan efter utredning i socialförvaltningars regi visa sig vara i behov av vidare utredning av BUP (barn- och ungdomspsykiatri) eller annan medicinsk enhet. Dessa barn kan komma att bli nekade detta. Det har vi upplevt. Orsaken är att någon av vårdnadshavarna inte har givit sitt samtycke. Idag måste båda föräldrarna vara överens i frågan. Detta kan för barnet innebära stora problem i framtiden. Det är en mycket angelägen fråga som uppmärksammas i många av Jönköpings läns kommuner.

I juli 2006 gjordes de senaste ändringarna i föräldrabalken, vilka framförallt syftade till att förstärka barnperspektivet och att klarare uttrycka barnets bästa i lagstiftningen. Den som har vårdnaden om ett barn ansvarar för barnets person och har rätt och skyldighet att bestämma i frågor som rör barnets personliga angelägenheter. Har barnet två vårdnadshavare ska dessa enligt 6 kap. 13 § föräldrabalken utöva sina rättigheter och skyldigheter mot barnet tillsammans. Det krävs alltså normalt gemensamma beslut i frågor som rör vårdnaden. Undantag gäller om en av vårdnadshavarna till följd av frånvaro, sjukdom eller annan orsak är förhindrad att ta del i sådana beslut om vårdnaden som inte utan olägenhet kan skjutas upp.

I juli 2006 tillsatte regeringen en särskild utredare som fick i uppdrag att bland annat analysera vilka nackdelar som kan uppkomma för ett barn vid gemensam vårdnad när vårdnadshavarna inte kan enas i frågor som rör barnet. Utredaren överlämnade i juli 2007 sitt betänkande Beslutanderätt vid gemensam vårdnad med mera. I detta föreslås bland annat att en av vårdnadshavarna

Fel! Okänt namn på

ska kunna tilldelas rätt att fatta beslut på egen hand när det gäller barnets tillgång till hälso- och sjukvård samt tandvård, barnets tillgång till insatser enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, förskoleverksamhet för barnet samt barnets skolgång och skolbarnsomsorg. Barnets andra vårdnadshavare ska inte kunna motsätta sig de beslut som fattas av vårdnadshavaren med självständig beslutanderätt. Enligt förslaget ska vårdnadshavarna i övrigt fortfarande vara likställda.

Utredningsbetänkandet har remissbehandlats och den borgerliga regeringen har aviserat en proposition. Efter två år har denna viktiga fråga ännu inte landat på riksdagens bord.

Det är varken tillfredsställande eller förenligt med barnets bästa att vårdnadshavarnas oenighet kan medföra att ett barn som har behov av t.ex. hälso- och sjukvård inte får tillgång till adekvat behandling. Det kan inte vara rätt att en vårdnadshavare ska kunna motsätta sig ett beslut som gör att barnet kommer i kläm eller far illa. FN:s barnkonvention är mycket tydlig på den punkten. Vi anser att det är viktigt att ett barn får tillgång till hälso- och sjukvård, annan behandling och tillgång till insatser även om vårdnadshavarna inte är överens om detta. Men det kan finnas aspekter och perspektiv i remissvaren som kan vara svåra att förutse. Det gäller bland annat att se hur lagförslaget ska begränsas så det blir juridiskt hållbart. Därför bör regeringen se över hur man kan införa en lag som kommer tillrätta med problematiken beskriven i motionen.

Stockholm den 25 september 2009

Helene Petersson i Stockaryd (s)

Carina Hägg (s)

Margareta Persson (s)

Göte Wahlström (s)

Thomas Strand (s)